

Jenom dva spravedliví jsou na tomto světě – Náhoda a Smrt. Je smutné, zároveň však příznačné, že mechanismus reálné humanity, která v praxi už mnoho let funguje, opíráme o stejný princip, na jakém se nám jeví být organizována smrt. Tím principem je Náhoda.

Humanita opřená o princip charity, nabádající bohaté k pomoci chudým a mocné k pomoci bezmocným, jejímž motorem byly výzvy a poukazy na regule církví, nikdy nedokázaly plnit své záměry uspokojivým způsobem. Teprve mnohem později, když člověk moudrý pochopil, že velké riziko životní katastrofy a pohromy může lidský jedinec rozmělnit na drobné tím, že je rozmělní na pravidelné poplatky odváděné v každoročních splátkách, vznikla možnost reálné organizace principu humanitního.

Přijetím principu nahodilosti byla Osudu nasazena uzda – za podmínky pravidelného krmení. Až doposud nepřijatelná představa, že bych měl třeba podstatnou část života platit – aniž bych cokoliv hmatatelného dostal jako protihodnotu zpět – byla nejenom vzata na milost; byla dokonce povýšena na vedoucí princip racionálního uvažování.

Počet pravděpodobnosti je jedinou logikou racionálně uvažujícího člověka.

Princip střední hodnoty, princip spravedlivé hry s účastí Náhody, princip vyrovnávání v čase.

Bylo zjištěno, že sečte-li se úhrn všech ztrát vzniklých účastníkům projektu v důsledku přírodních pohrom a katastrof – a stanoví se částky poplatků pro každého účastníka tak, aby jejich součet právě pokryl tento úhrn ztrát (plus jisté odhadnutelné provozní či režijní poplatky), bude jim možno vzniklé škody uhradit.

Rána osudu, možná smrtelná, se stala vyměnitelnou za sérii drobných každoročních odřenin.

Jako první tohle napadlo před několika sty lety majitele lodí a lodních společností. Tím byl položen základ pojišťovnictví, v dnešní době rozhodujícího mechanismu ochrany člověka před osudovou nevyhnutelností stárí a nemocí. Rizika vzniku nemocí byla matematicky uchopena, jejich úhrn vyhodnocen ve statistických tabulkách a křivkách – a bylo spočítáno, kolik splátek a jak velkých v průběhu let bude schopno uhradit, anihilovat náklady spojené s léčením.

Závažnost mechanismu pojišťování je demonstrována tím, že kvůli jeho technickým detailům padají hlavy státníků. Aniž bych tím chtěl nějak srovnávat hodnotu, jakou má objev principu pojištění, s hodnotou hlavy nějakého státníka.

Stanislav Komenda